

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2035/2020
28.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Никола Ромчевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда, ВУ „Дедиње“ из Београда, чији је заступник Војно правобранилаштво из Београда, ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 343/20 од 10.02.2020. године, на седници одржаној 28.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 343/20 од 10.02.2020. године.

Образложење

Виши суд у Београду, пресудом П1 1994/17 од 21.02.2019. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се утврди да је повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација у области рада на тај начин што тужилци није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири појединачне одлуке Министарства одбране РС, Сектора за буџет и финансије и то: 25.01.2013. године, није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. 78-8 од 24.01.2013. године, 12.07.2013. године, није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. 961-3 од 11.07.2013. године дана 03.10.2013. године, није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. 1189-2 од 01.10.2013. године и 25.12.2013. године, није извршена исплата по Одлуци СБиФ бр. 1507-3 од 23.12.2013. године (став први изреке). Одлучио је да свака странка сноси своје трошкове поступка (став други изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 343/20 од 10.02.2020. године, одбио је као неосновану жалбу тужиле и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 1994/17 од 21.02.2019. године (став први изреке). Одбио је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, кад се наводи да, наводи изнети у образложењу побијане одлуке апелационог суда су контрадикторни сами себи и изреци одлуке. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка, ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије одредбама члана 407. став 1. тачка 1. – 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је на служби на ВМА као цивил у Војсци Југославије. Решењем тужене број 43-566 од 24.03.2006. године тужила је примљена на неодређено време у својству цивилног лица, у Службу ВСЦГ – ВУ „Дедиње“ из Београда, на радно место ... у оквиру погона за ... на ВМА, почев од 01.03.2006. године. На основу четири Одлуке министра одбране током 2013. године, одобрена је исплата једнократне новчане помоћи и то: професионалним припадницима Војске Србије који су били у радном односу на неодређено време или на одређено време на дан 15.01.2013. године и који су остварили право на плату (са додацима) за децембар 2012. године, односно накнаду плате због породилског одсуства, неге детета и посебне неге детета, накнаду због привремене спречености за рад (боловање) дуже од 30 дана, као и лицу које ради скраћено радно време. Једнократна новчана помоћ на основу четири Одлуке министра одбране из 2013. године, исплаћена је професионалним војним лицима у Служби Војске Србије, као и другим професионалним припадницима Војске Србије и запосленим лицима у ТРЗ НХ „Ђорђе Димитријевић Ђура“ из Крагујевца и запосленима у ВЗ „Мома Станојловић“, док тужили и другим запосленим у ВУ „Дедиње“ није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири Одлуке министра одбране из 2013. године. Тужила је цивилно лице на Служби у Војсци Србије, што произилази из одредбе члана 8. Закона о Војсци, којом је прописано да су професионални припадници Војске Србије професионална војна лица и цивилна лица на служби у Војсци Србије, а својство цивилног лица тужиле произилази из решења директора ВУ „Дедиње“ број 43-560 од 24.03.2006. године. Тужила је тражила да се утврди да је дискриминисана, јер јој као цивилном лицу у Војсци нису исплаћене накнаде на основу четири Одлуке министра одбране из 2013. године, иако је накнада исплаћена професионалним војним и цивилним лицима у другим војним установама, због чега је дискриминисана на основу припадности Војној установи „Дедиње“ (тужба је поднета 27.04.2017. године).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација у области рада на начин, јер тужили није исплаћена једнократна новчана помоћ на основу четири појединачне Одлуке Министарства одбране РС, Сектора за буџет и финансије (ближе одређених у изреци првостепене

пресуде), због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09) је дефинисан појам „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“. Одредбом члана 5. овог закона је прописано да, облици дискриминације су непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње и узнемиравање и понижавајуће поступање. Одредбом члана 6. овог закона да, непосредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог, односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај. Одредбом члана 7. овог закона, да, посредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог односно њиховог личног својства, ставља у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забране дискриминације, осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна. Одредбом члана 8. овог закона, да, повреда начела једнаких права и обавеза постоји ако се лицу или групи лица, због његовог, односно њиховог личног својства, неоправдано ускраћују права и слободе, или намећу обавезе које се у истој или сличној ситуацији не ускраћују или не намећу другом лицу или групи лица, ако су циљ или последица предузетих мера неоправдани, као и ако не постоји сразмера између предузетих мера и циља који се овим мерама остварује.

Одредбом члана 16. став 1. Закона о забрани дискриминације, је прописано да, забрањена је дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживања под једнаким условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености.

Током поступка је утврђено да је ВУ „Дедиње“ војно-доходовна установа, која обавља производно-услугну делатност и послује по принципу стицања и расподеле добити, да се налази у процесу трансформације, што је регулисано Уредбом о трансформацији војних установа које обављају производно-услугну делатност по принципу стицања и расподела добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/08, 94/09 и 10/13), као и да је Наредбом директора ВУ „Дедиње“ 2846-1 утврђено, да је свим цивилним лицима на служби у ВУ „Дедиње“ на неодређено и одређено време одређена исплата солидарне помоћи у појединачном нето износу од 3.000,00 динара, која је требала бити извршена до 28.12.2012. године.

Према оцени Врховног касационог суда, у конкретној ситуацији тужена није дискриминаторски поступала према тужиљи.

Правилан је закључак другостепеног суда, да се тужиљино радно ангажовање у ВУ „Дедиње“ не може сматрати личним својством, с обзиром да њен идентитет није одређен и не зависи од тога код ког послодавца ради, да није испуњен други услов за постојање дискриминације у смислу одредбе члана 2. став 1. Закона о дискриминацији,

тј. различито поступање није извршено, имајући у виду лично својство, јер припадност војно-доходовној установи није лично својство.

Тужилца је распоређена у својству цивилног лица у војно-доходовној установи која послује по принципу стицања и распореда добити и ступањем на снагу Закона о Војсци Србије, сходно одредби члана 194. став 1. није стекла статус војног службеника или војног намештеника, те је за разлику од осталих припадника Војске Србије задржала сва права по Закону о Војсци до окончања процеса трансформације, а право на исплату плате, накнаде и других примања остварује по прописима којима се уређује пословање тих установа.

За постојање дискриминације потребно је да се лице које тражи заштиту због дискриминације налази у истој или сличној ситуацији у односу на друга лица, а ако се не налази у таквој ситуацији, дискриминација не постоји. Између тужилце и запослених професионалних војних лица, као и запослених цивилних лица у другим војним установама као упоредних лица на које указује као на друга лица у односу на која је дискриминисана, постоје разлике, због којих се они не налазе у упоредивој ситуацији. Како је за превођење цивилних лица запослених у ВУ „Дедиње“ у статус војних службеника и војних намештеника неопходно да је поступак трансформације те установе завршен, а у конкретној ситуацији то није случај јер је ВУ „Дедиње“ и даље у процесу трансформације, правилно је одбијен тужбени захтев тужилце.

При томе, како се одбија као неоснована ревизија тужилце, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду, у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414 став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић